

Kişilerarası İlişkilerde Çatışma ve Çatışma Çözme

ÇATIŞMA nedir?

- Birbirine uymayan etkinlikler sonucu
- Uyuşmazlık ve tutarsızlık sonucu
- Sınırlı kaynağı elde etme çabası
- Mevcut etkileşimle ideal etkileşim biçimi arasındaki farka bağlı ortaya çıkan

Ortak özellikler

1. Günlük yaşamın bir parçası
2. Verilen tepkilerin sonuçları yıkıcı / yapıcı olabilir.
3. Çözme biçimleri değişim ve gelişim için bir kaynak olabilir.

Harary,1960

iletişim çatışmaları

1. Aktif çatışma
2. Pasif çatışma
3. Varoluş çatışması
4. Tümden reddetme
5. Önyargılı çatışma
6. Yoğunluk çatışması
7. Kısmı algılama çatışması
8. Alıkoyma çatışması

Çatışmaya ne neden olur?

1. Psikolojik gereksinimlerin karşılanmaması

Glasser (1990) temel ihtiyaçlar

- Yaşamı sürdürme
- Ait olma
- Güç
- Özgürlük
- Eğlence

Çatışmaya ne neden olur?

2. KAYNAKLARIN SINIRLI OLMASI

Zaman

para

mal kaybı

Çatışmaya ne neden olur?

3. DEĞERLERİN FARKLI OLMASI

İnanç

ilke

değerleri koruma eğilimi

Doğru- yanlış

iyi- kötü

Çatışma sonucuna göre

yapıcı

Kazandığı
düşüncesi

Her 2 taraf da
çözümünden
memnun

yıkıcı

Kaybettiği
düşüncesi

Her ikisi de
memnun
olmamış

Çatışma çözme nedir?

Çatışma çözüme

- Uzlaşma süreci
- Başarılı şekilde çözmek için bir araya gelme
- Tarafların ihtiyaçlarının temel alındığı pazarlık süreci

Çatışma çözüme 5 davranış biçimi ile

1. Kavga zorlama

2. Kaçınma

3. Uyma

4. Uzlaşma

5. Problem çözüme-işbirliği

Çatışma çözüme davranışı 3 şekilde

1.Saldırganlık

2.Kaçınma

3.Problem
çözme

Okulda çatışma çözme

- Geleneksel disiplin anlayışında: öğretmen çatışmayı kazanır/ kaybeder düşüncesi hakim
- Güç savaşı ya da yarışma
- Çatışma çözme programları (iletişim ve problem çözme becerisini geliştirici, yapıcı, işbirliğine dayanan ve her 2 tarafın da kazandığı) bir yaklaşım

Okulda çatışma çözme

- Okul:

Tüm çocukların kendisini DEĞERLİ ve GÜVENDE hissedebilecekleri yer.

Şiddet, zorbalık, saldırganlık

Şiddet nedir?

Zorbalık nedir?

Saldırganlık nedir?

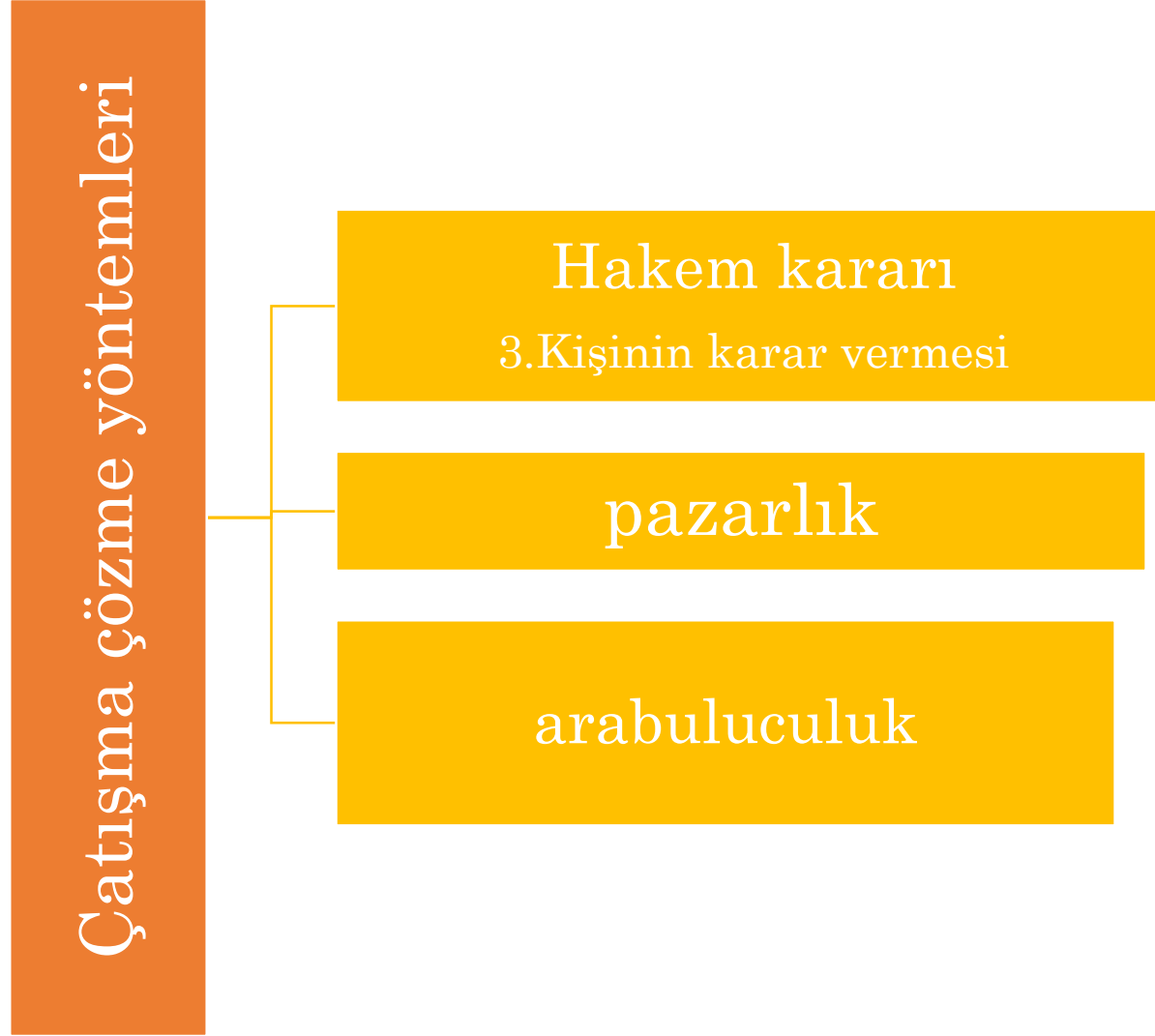
Okulda çatışma çözme

- Öğretmen-öğrenci-okul çalışanları birlikte çözebilir.
- Öğretmen çözümlü- öğrencide iç denetimin azlığına+ okula karşı olumsuz tutum
- Okul + öğrenci işbirliği ile çözülebilir.

Yaş gruplarında göre nasıl ele alınabilir?

- Okul öncesinden – ilkokul 2. sınıfa: hikaye, drama çalışması, işbirliği oyunları, sınıf projeleri...
- İlkokul 3. sınıftan- 5. sınıfa kadar: problem çöme becerisinin kazandırılması, drama sınıf projeleri, akran arabuluculuğu, video gösterimleri, öğrencilerin ailelerine hazırladığı gösteriler gibi....

Çatışma çözüme yöntemleri

arabuluculuk

arabuluculuk

- 2 ya da daha fazla bireyin arasında yaşanan çatışmanın 3. kişilerin çatışma çözme ve iletişim becerileri ile yardımcı olması.
- Arabulucu: çatışmayı iletişim becerileri ile çözen, tarafsız kalan 3. kişiler.

Arabuluculuk eğitimi

- Eğitimi olan kişiler edindikleri iletişim ve çatışma çözme becerileri ile okul dışında da kullanabildikleri
- Kendine güven ve iç denetimde artış
- Etkinliği % 58-%93 arasında

- Eğitim sonrası hangi beceriler?

Etkin dinleme, özetleme, eleştirel düşünme, problem çözme becerileri

Ne zaman işe yaramayabilir?

1. Çatışma çok yoğun
2. Motivasyon düşük
3. Arabuluculuk sürecinin gereklerine bağlı kalınmaması
4. Yetersiz kaynak
5. Çatışma temel ilkeler ile ilgili
6. Güç eşitsizliği

Arabuluculuk ve iletişim becerileri

- İletişim bozukluğu
- İki kişi iletişimde bilgiyi kodlar iletir
- Kişisel farklılıklar
- Çatışmayı çözme eğiliminde değişiklikler
- İletişim becerileri arttıkça çatışma çözmede artış
- Hangi beceriler?

Etkin dinleme

- problemi çözüp öğüt verme değil
- Problemi yaşarsın ve anlarsın
- Hangi duygusal engeller?
- yanlış anlaşılmalarda neler?

- Dinleyici özetler ve tekrarlar
- Yorum yok
- Yargılama yok, kendinden örnek vermek yok, öğüt yok

- Ne söylediğini dinler, duyguları ve mesaj içeriğini tanımlar
- Konuşmacının duygu yoğunluğu dikkate alınarak, uygun kelimelerin seçimi
- Konuşmacının mesajının arabulucunun kendi kelimeleri ile tekrarlaması

Bu şekilde,

-Taraflar 'beni dinledi ve anladı'

-Kendilerini tekrar duyar ve ne söylemeye çalıştığını anlar

-Duygularının anlaşılması ile de taraflar rahatlar

Etkin dinleme teknikleri

1. Yeniden yapılandırma
2. Cesaretlendirme
3. Soru sorma
4. Özetleme

Eğitim yaşamında arabuluculuk

- Eğitimde uygulaması olumlu sonuçlar

Akran arabuluculuğu:

- çatışma yaşamın bir parçası ve gelişmeye fırsat mesajı
- Sorumluluk bilinci
- Şiddet saldırganlık okuldan kaçma davr. azalma

Arabuluculuk becerileri :

- kişinin yaşamına bunları uygulayabilmesini sağlar
- Kişi i denetimi sağlam kendini kontrol edebilir olur.

Ne işe yarar?

- Okulda şiddet olaylarında azalma
- Okul ortamının güvenli olması
- Disiplin problemlerinde azalma
- Öğrencilerin kendi sorunlarını kendi çözen bireyler olması

Özetle ETKİN BİR OKUL ORTAMININ varlığı....